

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. november 19.
(OR. en)

14055/1/19
REV 1

COMPET 736
MI 786
IND 289

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	14055/19
Tárgy:	Az európai versenyképesség külső dimenziója

A Versenyképességi Tanács 2019. november 28-i ülésének előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak az európai versenyképesség külső dimenziójáról szóló elnökségi vitaanyagot.

Az uniós versenyképesség külső dimenziója
Versenyképességi Tanács (Belső Piac és Ipar)
2019. november 28.

1. Az EU globálisan összekapcsolt gazdaságként és a világ legnagyobb szabadkereskedelmi térségeként példátlan számú új kihívással és megatrenddel néz szembe, amelyek a globális kereskedelem lassulásától a digitális forradalomig és az éghajlatváltozásig terjednek. Ezenfelül a nagyhatalmi dinamikában a közelmúltban bekövetkezett változásoknak köszönhetően összetettebbé váltak a többi jelentős kereskedelmi tömbhöz, különösen a Kínához és az Egyesült Államokhoz (USA) fűződő uniós kapcsolatok. Különösen az egyenlő versenyfeltételek hiánya jelent olyan problémát, amelyet az EU-nak hatékonyan kell kezelnie.
2. Európa fenntartható növekedésének és versenyképességének legfőbb előfeltétele az, hogy az európai iparágak és vállalkozások képesek legyenek sikeresen versenyezni a globális piacokon és hozzáférjenek a globális értékláncokhoz. Ezért gondoskodnunk kell arról, hogy Európa vezető szerepet töltsön be a jövőbeli technológiák, az innováció és a fenntarthatóság terén, ami előretékintő módon a stratégiai önállóságot is szolgálná. Ez azt is jelenti, hogy az ipari ágazatoknak és a vállalkozásoknak környezetvédelmi és társadalmi szempontból felelős magatartást kell tanúsítaniuk.
3. Európa külső versenyképességének két aspektusa van. Először is biztosítanunk kell, hogy versenyképes hazai piacokkal, innovációs kapacitással, megfelelő készségekkel, egyenlő európai piaci versenyfeltételekkel, továbbá olyan üzleti környezettel rendelkezünk, amely elősegíti a vállalatok növekedését és beruházási szempontból vonzó. Ezek az előfeltételek szorosan kapcsolódnak az európai növekedési politikához és *a fenntartható növekedésre vonatkozó elképzelésről* szóló finn elnökségi dokumentumban foglaltakhoz. Másodszor, alapvető fontosságú, hogy globális szinten egyenlő versenyfeltételeket biztosítsunk az európai iparágak és vállalkozások számára.

4. Ez a dokumentum elsősorban az EU külső versenyképességének ez utóbbi szempontjára összpontosít, vagyis arra, hogy világszerte egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani ahhoz, hogy az európai iparágak és vállalkozások – köztük a kkv-k – hozzáférhessenek a globális piacokhoz és maximalizálhassák értékteremtésüket, továbbá támogatni kell az értékláncok létrehozását és fejlesztését, valamint ezeknek a globális értékteremtő hálózatokba való beépülését.
5. A globális piacokon az egyenlő versenyfeltételeket erősen befolyásolják az alábbi megatrendek:
 - éghajlatváltozás és átállás a klímasemleges gazdaságra,
 - a digitalizáció és az új technológiák, valamint ezek hatása az egyenlő versenyfeltételekre, különösen az onlineplatform-alapú gazdaságban,
 - harmadik országok piactorzító gyakorlatai, amelyek révén saját vállalataik számára tisztességtelen előnyöket, például állami támogatást nyújtanak, ugyanakkor korlátozzák a külföldi vállalatok piacra jutását.

Éghajlatváltozás és átállás a klímasemleges gazdaságra

6. Az éghajlatváltozás óriási hatással van a világ gazdaságra. Ez kihívást jelent, ugyanakkor Európa globális versenyképessége szempontjából lehetőségnek is kell tekinteni. Sok esetben az alakítja ki és szerzi meg a gyorsan fejlődő piacot, aki a leggyorsabb, ezért az EU-nak átfogó és következetes tervet kell kidolgoznia arra vonatkozóan, hogy miként tölthet be rövid időn belül vezető szerepet a klímasemleges gazdaságra való átálláshoz kapcsolódó piacokon.
7. Az innovatív klímasemleges technológiák és megoldások iránt a közeljövőben nagy lesz a kereslet a globális piacokon. Európának elsőként kell bevezetnie ezeket a technológiákat, és minden erőfeszítést meg kell tennie olyan európai standardok kidolgozása érdekében, amelyeket a piac globális standardként fog elfogadni. Ezeket az erőfeszítéseket az innovációkba és a technológiákba történő magán- és állami beruházásokkal, valamint jövőorientált szabályozással és standardokkal kell támogatni. Ez lehetővé tenné a társadalmilag és gazdaságilag életképes és méltányos átmenetet, amely versenyelőnyt teremt a tiszta európai ipar számára.

A digitalizáció és az új technológiák, valamint ezek hatása az egyenlő versenyfeltételekre, különösen az onlineplatform-alapú piacon

8. Ahhoz, hogy fokozhassa termelékenységét és a globális piacokon való versenyképességét, az EU-nak élen kell járnia a digitális gazdaság fejlesztésében. Ez nem könnyű, mivel más jelentős kereskedelmi tömbök több üzleti területen is az EU előtt járnak számos kulcsfontosságú digitális technológia és megoldás kifejlesztésében és különösen kereskedelmi hasznosításában.
9. Ez kiemelten igaz az onlineplatform-alapú gazdaságra, ahol a globális és az európai piacokat korszakos nem európai platformalapú cég uralja. Az említettek rendkívül erős piaci helyzete nagymértékben azon alapul, hogy képesek nagy mennyiségű adatot gyűjteni, kombinálni és kezelni, miáltal teljesen új típusú szolgáltatásokat tudnak kínálni a vállalkozások és a fogyasztók számára. Ez egy olyan kört indít be, amelyben ezek a nagy platformalapú cégek egyre dominánsabbakká válnak, és akadályozzák vagy egyenesen ellehetetlenítik a versenytársak piacra jutását, vagy amelyben más vállalkozások tevékenysége több szektorban erősen függhet e nagy onlineplatform-alapú vállalkozások magatartásától.
10. Ennek fényében rendkívül fontos, hogy az EU képes legyen beavatkozni a nagy onlineplatform-alapú vállalatok káros magatartásába, amennyiben azok az európai piacokon működnek. Folytatnunk kell azoknak a különböző szakpolitikai válaszcsoportoknak a feltérképezését, amelyekkel kezelhető ez a probléma, továbbá annak vizsgálatát, hogy a meglévő szakpolitikai eszközök megfelelnek-e a célnak. A versenyszabályok például hatékonyak és eredményesnek bizonyultak a domináns cégek piaci magatartásának ellenőrzésében és az európai piacon a versenyt károsító összefonódások betiltásában. Tovább kell vizsgálni, hogy az uniós versenyszabályok érvényesítése önmagában elegendő-e a digitálisplatform-alapú gazdaság problémáinak kezeléséhez. Fontos lenne továbbá megvizsgálni, hogy be tudunk-e vezetni olyan új szakpolitikai eszközöket, illetve szükség van-e olyan eszközökre, amelyekkel beavatkozhatunk az online platformok káros magatartásába, hogy ezzel egyenlő versenyfeltételeket biztosítsunk az EU-ban.

11. Az adatok számos vállalat számára az üzleti tevékenységük alapját jelentő, értékes eszközzé váltak. Ezenfelül, amint már említettük, a domináns piaci szerep megszerzésének hatékony eszköze az adatokhoz való hozzáférés és az adatkezelés terén elért erős pozíció. Az EU-nak ki kell dolgoznia egy átfogó ütemtervet az adatokra, valamint az azok méltányos és innovatív használatára és újrafelhasználására vonatkozó szabályozási környezet kialakítása céljából, hogy ezzel maximalizálja például az adatmegosztásból fakadó előnyöket és biztosítsa a kkv-k hozzáférését az adatokhoz. Ennek során világosan meg kell határozni, hogy kinek milyen adatkészletekre van szüksége, és mindez mennyiben segíti elő a versenyt. Az adatpolitika innovatív és következetes megközelítése a mesterséges intelligencia uniós belüli fejlesztését és alkalmazását is felgyorsíthatja.

Egyes harmadik országok piactorzító intézkedései, amelyek révén saját vállalataik számára tisztességtelen előnyöket, például állami támogatást nyújtanak, ugyanakkor korlátozzák a külföldi vállalatok piacra jutását

12. Tudvalevő, hogy egyes nagy gazdasági erővel rendelkező harmadik országok aktívan beavatkoznak a piacok működésébe azáltal, hogy saját vállalataik számára olyan előnyöket biztosítanak, amelyek torzítják a versenyt és az egyenlő versenyfeltételeket. E tevékenységek például állami támogatásokból vagy külföldi vállalatok piacra jutásának korlátozásából állnak.
13. Az említett magatartás eredményeképp kialakult helyzetben az EU-nak határozottabb álláspontot kell kialakítania és proaktívan kell képviselnie az uniós vállalatok érdekeit. A versenyen és az erős innováción alapuló kereskedelem nyitottsága kulcsszerepet játszik a gazdasági növekedés és a versenyképesség támogatásában. A nyitott piacok következetesen hatékonyabbnak és a válságokkal szemben reziliensebbnek bizonyultak, mint az akadályokkal és korlátozásokkal védett gazdaságok. Ezért az EU-nak aktívan törekednie kell arra, hogy a belső piacon és világszinten is egyenlő versenyfeltételek uralkodjanak, és síkra kell szállnia a nyitottság, az átláthatóság és a multilaterális, szabályokon alapuló kereskedelmi rendszer mellett. Ezenfelül sürgősen szükség van az exporthitelekre vonatkozó közös globális standardokra. Az EU-nak ezenfelül tovább kell vinnie az exporthitelezéssel foglalkozó nemzetközi munkacsoportban megkezdett folyamatot, hogy az egyes projektek szintjén megvalósuljon az exporthitelekről való jelentéstétel és az ilyen hitelek átláthatósága.

14. Nyilvánvaló, hogy a globális piacra jutással kapcsolatos problémákat elsősorban a kereskedelempolitika révén kell orvosolni. Ha azonban a másik fél problémamegoldásra való hajlandósága hiányában ez nem lehetséges, készen kell állnunk annak megvizsgálására, hogy milyen más eszközökkel lehet megerősíteni az egyenlő versenyfeltételeket és javítani az EU versenyképességét az európai iparágak és vállalkozások javára. Ezeknek az intézkedéseknek a következő követelményeknek kellene megfelelniük: az intézkedésekről az EU egyoldalúan határozhat és azokat egyoldalúan végrehajthatja, és az intézkedések nem érintik hátrányosan a piac nyitottságát, valamint az európai piac, illetve az európai iparágak és vállalkozások működését. Fontos megjegyezni, hogy mivel az intézkedéseket az EU egyoldalúan hozná meg, azok csak az olyan tisztességtelen gyakorlatokra vonatkoznának, amelyek az európai piacon torzítják az egyenlő versenyfeltételeket.
15. Egyes országok tisztességtelen magatartása és az egyenlő versenyfeltételek hiánya nagy figyelmet kapott, és az európai versenyképesség és növekedés egyik legfőbb akadályának tekinthető. Több tagállam máris hangot adott aggályainak ezzel a nehéz helyzettel kapcsolatban. Néhány tagállam azon a véleményen van, hogy az uniós versenyszabályok lazításával vissza lehetne állítani az egyenlő versenyfeltételeket annak érdekében, hogy az európai iparágak és vállalkozások képesek legyenek versenyezni a globális piacokon. Másrészt vannak olyan tagállamok, amelyek a nyitott piacok és az erős verseny fontosságát hangsúlyozzák, mert ezek végeredményben az európai vállalatok és fogyasztók javát szolgálják. Úgy vélik, hogy üdvözlendő a harmadik országbeli vállalatok európai piaci jelenléte, de ugyanazoknak a szabályoknak kell vonatkozniuk rájuk, mint az európai vállalatokra. A tagállamok hozzájárulásai és az azok mögött meghúzódó érvelések azért értékesek, mert alapot nyújtanak a további megbeszélésekhez.

16. Az EU-nak minden lehetősége megvan arra, hogy sikeres legyen a globális versenyben és vezető szerepet töltsön be a globális piacokon és a nyitott kereskedelem védelmezőjeként. Azt is el kell azonban ismernünk, hogy egyes geopolitikai változások tartósak lehetnek, és az EU-nak továbbra is proaktívan és gyorsan kell reagálnia a közelmúltbeli változásokra és azok következményeire. Ehhez új készségekre, valamint az oktatásba, a folyamatos tanulásba, az átképzésbe és a továbbképzésbe való beruházásokra van szükség. Az EU-nak egységesnek kell maradnia, és határozottan kell fellépnie annak érdekében, hogy úgy feleljen meg a kihívásoknak, hogy abból maga is profitál.

Kérdés:

Az Unión belül a szakpolitikák és intézkedések mely kombinációja az, amelynek révén biztosíthatjuk az egyenlő versenyfeltételeket vállalataink számára?
